

FOAIA POPORULUI ROMÂN

Apare în fiecare zi cu cele mai noi știri din țară și străinătate

ZIARUL ZILNIC:

ABONAMENTUL: „Foaia Poporului Român“, „Foaia Ilustrată“ și „Cucu“ pe un an 18 cor., pe jumăt. de an 10 cor., pe un sfert de an 6 cor. Pe o lună 2.40 C.

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA
BUDAPESTA, VII., ILKA-UTCA
NRUL 36. :: TELEFON: 47—82.
MANUSCRISE NU SE INAPOIAZA

ZIARUL POPORAL:

ABONAMENTUL: „Foaia Poporului Român“, „Foaia Ilustrată“ și „Cucu“ pe un an 7 cor., pe jumăt. de an 3-50 cor., Pentru America pe un an 3 dolari.

România în preajma unei hotărâri definitive

— Ententa vrea să arăte, că poate furniza munițiuni României.
— Tratatul lui Brătianu cu ministrul Rusiei. — Via activitate diplomatică la București. — Un avertisment al Germaniei adresat României. —

Lugano, 27 Iulie. — Ziarele elvețiene și italiene anunță din București, că acolo domnește o foarte vie activitate diplomatică. Atât regele, cât și prim ministrul tratează rând pe rând cu ambasadorii Puterilor Centrale și Ententei.

Se așteaptă la București sosirea ministrului român dela Londra care se știe, că a avut o lungă conferință cu ministrul de externe englez Sir Grey.

»Popolo d'Italia« cere, ca Ententa se procedeze acuma energie față de România, spunând, că România, trebuie să se decidă acuma iute, dacă vrea să se alăture de Ententa, sau să demobilizeze. Ententa trebuie să procedeze cu România, așa cum a procedat cu Grecia. Și celelalte ziare italiene vorbesc în același ton.

București, 27 Iulie. — Cercurile politice care simpatizează cu Ententa răspândesc tot felul de știri alarmante, anunțând mobilizarea armatei române și se înfățișează ca stăpânii situației. Ei pregătesc o atmosferă favorabilă în vederea banchetului ce-l organizează în onoarea ambasadorului francez Blondel, care trece la pensie.

Berlin, 27 Iulie. — »Berliner Tageblatt« află următoarele dela corespondentul său special, dr. Lederer din București: Este acum fapt neîndoios, că în țară a sosit primul tren de muniții din Rusia. Trenul acesta a străbătut drumul de la Petersburg până la Ungheni-Ruși, în timp de 7 zile, adică cu 5 zile mai puțin, decât umbra în momentul de față trenurile de persoane în Rusia. Din punctul de vedere politic, sosirea acestor munițiuni trebuie privită ca un simptom al unei noi înțelegeri, survenite între România și Ententa. Căci se știe că Rusia, mult timp a ezitat să furnizeze aceste munițiuni. — Chiar dacă nu trebuie să se exagereze importanța acestui simptom, căci momentul decisiv pentru România e tot situația militară, — se vedește totuși că tratativele din urmă ale prim ministrului român cu ambasadorii Ententei, în special cu ministrul Rusiei, Poklewski Koziel, au dat neîndoios anumite rezultate. D-nul Brătianu a cerut ca Ententa să-i arăte, că e de fapt în si-

tuția să furnizeze României munițiuni și că dispune de o cale liberă pentru aceste furnizări. Și Ententa crede acum, că a și făcut dovada prin primul tren de munițiuni ce l-a expediat în România.

Colonia, 27 Iulie. »Kölnische Zeitung« publică o telegramă din Berlin intitulată »Socoteală greșită«, în care se arată marea putere de rezistență a Puterilor Centrale, care a contribuit de bună seamă să strice multe din socotelile Ententei. Cine vrea să știe, că cine vrea să știe, că acești doi ani de război au dovedit cu prisosință, că numărul nu joacă nici un rol, ci numai conducerea, organizația și valoarea internă a forțelor militare. Este greșită socoteala în paralizarea Puterilor Centrale, prin forța numerică superioară, sau prin lipsa de alimente în Germania. Ori ce ar mai pregăti alianța celor trei puteri de în-succese — înțelegem Ententa — chiar dacă i-ar reuși să facă o nouă afacere prin alăturarea unui nou amic momit de grupul celor căzuți în laț — un lucru trebuie să se știe, că Ententa nu va putea să aducă o hotărâre decisivă militară, nici chiar cu ajutoare noi. (Cea mai bună comunitate politică în momentul de față este o înțelegere cu Puterile Centrale, iar nu lupta contra lor. Nici furnizarea de munițiuni anglo-franceze n-ar putea mări șansele acestei lupte.

Acest articol din »Kölnische Zeitung« trimis din Berlin e considerat ca un avertisment al Germaniei adresat României.

Contele Andrassy despre războiu și pace

Berlin, 27 Iulie. — »Lokalanzeiger« publică o convorbire pe care corespondentul din Berlin al Agenției americane »United Press« a avut-o cu contele Iuliu Andrassy, care se află actualmente la Berlin. La întrebarea ce atitudine va lua acuma România, contele Andrassy a răspuns, că nu e de așteptat acuma o intervenție apropiată a României în războiul alăturat de Ententă. Dacă Puterile Centrale vor fi în situație să păstreze fronturile lor actuale, România nu va lua nici decum parte în războiul actual.

În ce privește ruptura ce s'a produs în partidul independent ungar contele Andrassy a declarat:

Nu cred într-o schimbare de guvern în Un-

garia în momentul de față. Acum nu trebuie să se producă o criză. Astăzi numai politica externă e lucrul cel mai de competență, și ea e reprezentată foarte bine prin Burian, un ungar.

La întrebarea, dacă prezența actuală a contelui la Berlin, stă în legătură cu aspirațiile de pace, contele Andrassy a răspuns cu un »Nu« hotărât. Acuma nu e timp să se vorbească despre tratative de pace. Ententa se va învoi la asemenea tratative numai când toate speranțele ei vor fi prăbușite. Despre pace vom putea vorbi numai după ce vom isgoni iară pe rușii din Bucovina. De pace nu mai poate fi vorba acuma în timpul verei. Acum trebuie să dobândim o biruință hotărâtoare.

DIN ROMÂNIA

Regele Ferdinand se întoarce pe neașteptate la București

Regele Ferdinand și-a întrerupt pe neașteptate șederea lui la Sinaia, și a sosit la București. Probabil că va fi convocat un consiliu de Coroana care se va ocupa cu politica externă a României.

O nouă conferință între Brătianu și miniștrii puterilor centrale

Reprezentanții Germaniei și Austro-Ungariei în România, v. d. Busche și contele Czernin, s'au întors și ei din Sinaia la București și au avut Marți după amiază o conferință mai lungă cu prim ministrul român Brătianu.

„Epoca“ apără acum pe regele Ferdinand

Provoacă senzație în toate cercurile, că ziarul d-lui Filipescu a luat așa deodată apărarea regelui, în același timp când prin intruniri partidul războinic a început o mișcare antidinastică. De data asta »Epoca« spune că nu-i adevărat că regele Ferdinand ar fi contra războiului »Nu știm — cine anume are interesul — să răspândească asemenea legende — scrie »Epoca«. Dar se vede că istoria se repetă. Și în anul 1877, s'a spus că regele Carol n'a voit războiul, și numai sub presiunea guvernului s'a decis pentru război. Acum se repetă același lucru, dar declarăm că n'are cazul când națiunea va lua armele în mână regele nu va pune piedici voinței naționale.

O ligă militară în România

Un număr mai mare de ofițeri de rezervă în frunte cu generalul Mustățea au pus bazele Ligei pentru tronul patriei, al cărui scop este, de a cultiva în cercurile militare, sentimentele pure, cum se potrivește unui popor viteaz, monarhic și patriotic. În telegrama de omagiu adresată de Ligă regelui României se dă ca motiv al constituției Ligei protestul, contra atacurilor aduse acum în urmă instituțiilor lor și principiilor militare și monarhice.

Congresul extraordinar studentesc la 16 și 17 Iulie st. vechii

Comitetul organizator al congresului studentesc, convoacă la București pentru zilele de 16

și 17 Iulie st. v., anunță că toți învățătorii, profesorii, institutorii și profesorii secundari din întreaga Românie, sunt invitați în mod special a luat parte și a-și spune cuvântul în desbaterile cari se vor desfășura. Cei ce doresc a lua cuvântul, vor trebui să comunice aceasta din timp d'împreună cu subiectul cuvântării. Toate conferințele vor fi prezentate în scris și citite în comitet înainte de a fi rostite, pentru a se putea păstra unitatea de vederi în spiritul demn și academic în care a fost concepută această manifestare a voinței naționale. D-nii profesori universitari sunt patronii de drept al congresului și ca atare sunt rugați a participa chiar dacă nu le-ar parveni o invitație specială. Comitetul anunță de asemenea că reducerea de 75 la sută pe căile ferate, cerută locurilor în drept, n'a fost acordată, totuși, se va înlesni găsirea și de se va putea, chiar masa gratuită.

D. Take Ionescu nu e tocmai de acord cu violențele dlui Filipescu

Citim în »Dreptatea«:

Nici nu s'a consolidat încă definitiv organizația fuziunii conservatoare, și neînțelegeri serioase au început să se ivească între cei doi șefi: d-nii Filipescu și Take Ionescu.

Deși înțelegi asupra politicii externe, pe motivul căreia s'au și împăcat cei doi dușmani de moarte de odinioară, în privința politicii interne, care e în definitiv preocuparea de căpetenie a federaliștilor, există serioase neînțelegeri.

În primul rând, d. N. Filipescu e adânc nemulțumit de atitudinea d-lui Take Ionescu, pe care-l bănuiește că-și rezervă o porțiță de scăpare pentru a se înțelege cu d. Brătianu în cazul unui guvern național.

D. Filipescu se teme, — și aceasta o știu mai ales intimii d-sale, — de alcătuirea unui guvern național fără d-sa, dar... cu d. Take Ionescu și d. I. Brătianu la un loc.

Intr'adevăr în cercurile federaliste se comentează cu aprindere faptul că d. Take Ionescu pare a nu aproba violențele d-lui N. Filipescu, în potruva prim ministrului.

Astfel s'a remarcat taptul semnificativ, că d. Take Ionescu, reproducând din »Epoca« discursul d-lui Filipescu la ultima întrunire dela Decia, a șters, personal, toate părțile violente și toate invectivele triviale aruncate de președintele Federației Unioniste împotriva guvernului și mai ales împotriva dlui Brătianu.

D. Filipescu, aflând despre această »lovitură« a d-lui Take Ionescu, i-a impus acestuia să publice încă odată discursul dela Dacia, fără să mai lase părțile pe cari fostul șef al conservatorilor democrați le dezaprobăse.

Cu aceasta, incidentul a fost închis, în aparență: — dar d. Filipescu e furios pe tovarășul său de șefie pentru felul cum înțelege d. Take Ionescu să-l... cenzureze.

D. Take Ionescu la rîndul său e nemulțumit și de afrontul ce-i s'a făcut, dar mai ales de faptul că d. Filipescu, îl face să se strice poate pentru totdeauna cu d. Brătianu.

Intr'o discuție care a avut loc, zilele trecute, acasă la d. Filipescu, d. Take Ionescu ar fi zis:

— Înțeleg să atacăm pe rege pentru a-l intimida, nu înțeleg să ne facem un dușman intransigent din Brătianu, căci Brătianu e mai periculos și de cât regele.

Aci stau deocamdată neînțelegerile dintre cei doi șefi ai fuziunii, tocmai pe tema campaniei pentru răsturnarea guvernului.

Un prim rezultat al acestor neînțelegeri a fost

chiar suspendarea campaniei de mai sus, până când d-nii Take Ionescu și Filipescu se vor pune de acord, sau d. Take Ionescu însuși și

toate atacurile și injuriile d-lui Filipescu, sau acesta primind tutela »Șloimului cu aere de Cezar«.

MERSUL RĂZBOIULUI

Trupe turcești pe frontul galițian

Rușii atacă mereu pe tot frontul, dela Hindenburg până la granița Ungariei. — Aglo-francezii respinși mereu de germani. — O pauză în ofensiva italiană. — Frământările din Balcan.

De pe frontul rusesc a sosit pe ziua de 26 Iulie, următoarele știri:

La nord-vest de Rozisce, atacuri de recunoaștere rusești, precum și la Lobaczewka, au fost respinse cu totul. 100 de ruși și 2 mitralieze au rămas în mâinile noastre. La sud de Lesznov, în fața unei presiuni a forțelor dușmane superioare, trupele noastre s'au retras îndărătul sectorului Boldurka. Puternicele atacuri rusești, pregătite de un foc aprig de artilerie, de ambele părți de linia ferată, lângă Radzivilov, au adus dușmanului, după lupte cu noroc schimbător, extrem de bogate în pierderi, numai avantajii neînsemnate.

Höfer, mareșal-locot.

La armata lui Hindenburg:

La apus de Riga, detașamente de recunoaștere au pătruns în pozițiile avansate rusești pe cari le-a distrus. Patrățele dușmane au desfășurat o activitate mult mai vie. Aeroplanele noastre prin bombardările lor au oprit din mers trenurile cu transporturi de trupe pe linia Dunaburg-Polock și la răsărit de Minsk.

La armata prințului Leopold al Bavariei:

Seara și în cursul nopții rușii au pornit la atac — în număr de trei diviziuni contra frontului la răsărit și sud-est de Gorodischte. Ca și atacurile trecute — ele au fost toate respinse cu cele mai grele pierderi pentru dușman. Într'un loc, printr'un contra-atac, am respins pe ruși. În mâinile noastre au rămas 1 ofițeri, 80 soldați ruși și o mitralieze. O escadră de aeroplan germane au aruncat cu prisosință bombe asupra trenurilor cu trupe în gările Pogorjelzi și Horodzieja, precum și asupra lagărilor de trupe din apropiere.

La armata generalului Linsingen:

La nord-vest de Luck — n'au avut nici un succes acțiunea detașamentelor de recunoaștere dușmane. La nord-vest de Berestejko au fost respinși atacuri rusești mai puternice, parte prin focul nostru, parte printr'un contra-atac, unde am prins 100 prizonieri și două mitralieze.

La armata generalului Bothmer, la răsărit de sectorul Koropiec, au avut loc lupte mai mici cu detașamente dușmane avansate.

Șeful Statului major.

— »Wolff Bureau« din Berlin anunță oficios: Se anunță, că în timpul cel mai scurt, vor sosi trupe turcești în Galiția, cari vor lua parte în luptele contra rușilor. În acest fapt, se poate vedea dovada a puterii militare a Turciei și unitatea frontului de luptă la puterile centrale.

— Comunicatul rus dela 24 Iulie anunță: Pe Lipa am alungat erii pe germani din satul Haliczoni (18 km. la vest de Lipa) am făcut prizo-

nieri și am capturat o mitralieze. La 21 Iulie s'a predat trupelor noastre la Kolonov, o companie austro-ungară de 193 oameni.

În cursul zilei nu s'a produs nimic deosebit.

Din Balcan sosesc următoarele știri

O telegramă din Sofia anunță că trupele anglo-franceze din Salonic, cu sprijinul comitațiilor sârbi, comit mari sălbătăcii față de populația din Macedonia. Intreaga regiune de graniță e în flăcări. În multe localități, oamenii au ars de viu. Locuitorii din sitele Sboriski și Truptno au fost măcelăriți, la alții li s'a tăiat mâinile, nasul, urechile. Oamenii din cercurile Voden și Costru s'au refugiat în munți.

— Demobilizarea armatei grecești va fi terminată probabil la finele lui Iulie.

— Anglia și Franța au acordat Greciei un împrumut de 800.000 pfunzi sterlingi.

— Din Atena se anunță că în urma raportului generalului grec Moșopolos făcut prim ministrului grec Zaimis, care a anunțat că în cele două luni ce vor urma vor avea loc lupte mari pe frontul Salonicului, s'a decis amânarea alegerilor până la 7 Octombrie, până când guvernul grec crede că se va clarifica situația generală.

— La Atena s'a constituit o nouă ligă militară sub conducerea generalilor Danglis, Lapatiotis și Killiotis, amiralului Guni, în favoarea Ententei, care va agita pentru Venizelos în campania electorală.

— Generalul Sarrail a îndemnat pe guvernul din Atena să întrebe conducerea armatei bulgare, dacă e dispusă să retragă trupele din cerul Xanthi și Gumuldșina.

RĂZBOIUL CU ITALIA

— Italianii au încetat atacurile în valea Sugana. — Mari pierderi italiene. — Neînțelegeri în sânul guvernului italian asupra atitudinii față de Germania. —

Raportul lui Höfer dela 26 Iulie anunță următoarele de pe frontul italian:

După grelele pierderi din luptele din urmă, la sud de Valea Sugana italianii au renunțat la noii atacuri. Pozițiile noastre însă au stat mereu sub focul artileriei dușmane. La 24 Iulie, dușmanul a pierdut numai pe un sector al acestui front 1200 până la 1300 morți și răniți. — pe cari îi transportă acum.

Pe toate celelalte fronturi situația e ne-schimbată. În unele sectoare s'au produs lupte de artilerie mai grele.

Höfer, mareșal-locot.

— »Avanti« află că în cazul când Italia va declara război Germaniei, se va produce o cri-

ză ministerială, căci mai mulți miniștrii sînt hotărîți să demisioneze.

— Intre regele Italiei și Cadorna de o parte și grupul Bissolati, Carcano din cabinetul Bosselli de altă parte, există serioase neînțelegeri asupra atitudinii ce trebuie s'o ia Italia față de Germania.

LUPTELE DIN APUS

— Continuă luptele grele la Somme și Meuse. — 8 km. de teren au câștigat anglo-francezii, dar au pierdut 250.000 oameni. —

Comunicatul german dela 26 Iulie anunță următoarele de pe frontul franco-belgian:

La Canalul Comines-Ipern, a fost distrus marele bastion englez cu garnizoana lui printr-o explozie de mină germană. La nord de rîul Somme, englezii se mențin după lupte aprige în Pozieres. Mai departe la răsărit, la pădurea Foureaux și la Longueval, au fost respinse atacuri dușmane mai mici. În păduricea Trone, au fost observate intențiuni de atac și zădărnice de focul nostru. La sud de Somme, menținem terenul câștigat la 25 Iulie la sud-vest de ferma La Maisonette, contra încercărilor franceze de a le redobîndi. La sud de Estrees au avut loc încă erii lupte vii. Pe înălțimea La Fille Morte (Argonne) francezii au ocupat o pălînie de tranșee, pe care au făcut să sară în aer, dar a fost curînd prăbușită de o contra mină germană. La stînga rîului Meuse, trupele noastre au făcut mici progrese pe înălțimea 304. La dreapta rîului, a urmat o luptă de artilerie în cursul nopții în regiunea fortului Thiaumont.

În multe locuri ale frontului au fost respinse pașurile dușmane. Două aeroplane dușmane au fost prăbușite la nord de Somme, în liniile noastre, prin focul nostru de infanterie și mitralieze, un alt aeroplan dușman a fost doborît într-o luptă aeriană, care s'a prăbușit arzînd în regiunea Luneville. La 23 Iulie a fost doborît de focul tunurilor noastre un biplan francez în direcția fortului Souville.

Șeful Statului major

— Perderile englezilor și francezilor la Somme de cînd au început ofensiva se evaluează la un șiert de milion de oameni. — pentru cari au câștigat un teren de numai opt km.

— Un submarin german, lîngă punctul de sprijin al flotei engleze, Seepallow, a nimerit cu două torpile un mare vapor de război englez.

— La partidul neimpăcaților irlandezi s'au asociat 34 deputați irlandezi.

Știrile zilei

Tot mai departe!

Cei ce pot merge, să se grăbească

Spre depărtarea unde răvnesc

Și chiar și slabi să cheltuiască

Putința toată ce stăpînesc!

Cei tari în zare mîni se vor perde;

Cei slabi mîni da-vor noi îndrăzneți

Cu gând mai ager, cu braț mai verde:

Mergeți dar, mergeți cei ce puteți!

Așa'i menirea: Tot mai departe!

Nainte dară mereu cătați,

Căci din »departe« toți aveți parte:

Fiți braț, ori minte, dar să'mi luptați!

† Mite Kremnitz

Cîteva luni după moartea Carmen Silvei, s'a stins din viață și talentata Ei colaboratoare: Mite Kremnitz.

În cartierul Wilmersdorf din Berlin — unde și-a petrecut ultimii ani marele nostru Caragiale — Mite Kremnitz își depăna amintirea anilor tineri, plini de strălucirea frumuseții și a unui talent fecund.

Venită în țară odată cu soțul ei, d-rul Kremnitz, a cărui moarte prematură a fost sincer regretată, Mite Kremnitz a avut norocul să intre dela început în grațiile Carmen Silvei, care îi aprecia seriosul talent literar. Intre ambele femei, atât de feroc dolete, s'a născut o prietenie care s'a manifestat fecund pe câmpul literilor. Lucrările inițiale ale Carmen Silvei au fost scrise în colaborare cu Mite Kremnitz.

Așa vom cita opera: »Din două lumi«, apărută în 1884 sub semnătura Dito și Idem; romanul »Astra« apărut în 1886; »Poșta Militară«, în 1887; o colecție de nuvele intitulată »La voia întâmplăreii«, apărute în 1888, și nuvela »Războiul«, apărută în acelaș an, tradusă apoi în românește, pentru frumusețea ei desăvârșită, de maestrul Caragiale.

De prin anii 1889—1890 a încetat colaborarea dintre Carmen Silva și Mite Kremnitz. Dar amintirea acestei colaborări precum și profunda afecțiune pe care scriitoarea germană o avea pentru Carmen Silva, au dictat Mitei Kremnitz o biografie a Carmen Silvei, apărută în 1904.

Mite Kremnitz a mai scris și o biografie a Regelui Carol, apărută și în traducere românească.

În afară de aceasta, Mite Kremnitz a contribuit la răspîndirea literaturii noastre în Germania. Multe scrieri literare românești au fost traduse de dînsa în limba germană. Intre altele a tradus versuri din Eminescu și Alexandri, publicate prin diferite periodice germane. Deasemenea a tradus din scrierile prozatorilor noștra de frunte.

Ea era o cunoscătoare adîncă și pricepută a limbii românești, iar limba germană în care scria se distinge printr'un stil colorat și viu.

Tratatul economic și vamale între Germania și Austro-Ungaria,

cari au fost reluate la 21 Iulie la Viena, s'au terminat Marți 25 Iulie și au stabilit un acord imbucurător. După aceste tratative, guvernul ungar a invitat eri pe delegații guvernului german

și austriac să facă o călătorie comună pe Dunăre la Budapesta. La această călătorie a luat parte și ambasadorul Germaniei la Viena, v. Tschirsky.

Pentru eliberarea deputatului austriac Breiter din prinoarea rusească,

prezidiul Camerei deputaților din Austria, a întreprins o acțiune, în sensul ca 'n schimbul unui prizonier rus ce Par cere Rusia, să fie retrimis în patrie, deputatul Ernst Breiter, care din Lemberg a fost dus de ruși ca ostatic la Kiev.

Introducerea monopolului de petrol în Polonia,

e proiectată de autoritățile austro-ungare și germane pentru a se pune capăt speciei ce se face cu petrolul în ținuturile ocupate de trupele austro-ungare. Se va crea o centrală de către rafinăriile de petrol austriac, cari vor vinde petrolul negustorilor, cu condiție ca să respecte prețurile maxime.

Vapor scos din fundul Dunărei

Vaporul »Karl Ludwig« care a fost nimerit în timpul ofensivei contra Serbiei din anul trecut, de granate sirbești și s'a scufundat aproape de Belgrad a fost acum scos din adîncul Dunării și adus la Budapesta, pentru a fi reparat. Și alte vapoare scufundate au fost deja scoase din Dunăre.

Moartea unui distins aviator german

O telegramă din Königsberg anunță că aviatorul german Otto Parschau, care a doborît pe frontul francez numeroase aeroplane dușmane, pentru care a fost distins de împăratul Wilhelm cu ordiul »Pour le merite«, a căzut într-o luptă aeriană la 22 Iulie.

Colonia daneză »India vestică«

a fost cumpărată de Statele Unite pe suma de 5 milioane piunzi, aceasta colonie avînd importanță pentru America, fiind aproape de canalul Panama.

»Brema« și »Deutschland«

Ziarul »Times« anunță din Newyork: Cercușurile germane din America sunt neliniștite de soarta celui de al doilea submarin comercial german »Bremen« despre care era vorba, că e pe drum spre America. Căpitanul submarinului german »Deutschland« a declarat însă reprezentanților presei, că el crede că încă astăzi va sosi într'un port american submarinul »Bremen«, că »Deutschland« așteaptă să se sească numai acest tovarăș, ca să-și reia apoi drumul spre Germania.

Mekka a capitulat?

Agenția Radio din Paris anunță: Arabii rebeli au capturat până acuma zece tunuri de câmp și 10 tunuri de munte, 15 mitralieze, și au făcut 3500 soldați și 150 funcționari civili prizonieri. După un comunicat francez garnizoana turcă din Mekka s'a predat și prin aceasta a capitulat și ultimul fort, care a mai resistat. Populația mohamedană evacuasă de mult orașul Mekka.

5000 școli elementare noi în Spania,

au fost prevăzute în bugetul Spaniei pentru anul 1917, spre a fi construite. Salariul minimal al învățătorilor spanioli a fost stabilit la 1000 pesetați.

Rămășițele pămîntesti ale Papei Leo al XII lea

au fost transportate fără nici o ceremonie și cu uși zăvorite, din mormîntul provizor, de unde au stat dela 1913, în noul mînsuleu din

Numai 1 C. 50 fil.

este abonamentul la foaia noastră zilnă, împreună cu suplimentele

— »Cucu« și »Foaia ilustrată« —

pe timp de o lună

pentru soldații răniți și bolnavi din spitale.

biserica Sf. Petru din Roma, aripa stîngă. La această ceremonie au fost de față cardinalul Merry del Val și câțiva prelați.

Contra acțiunii instigatorilor în Germania

Ziarul social-democrat german »Vorwärts« din Berlin, publică la loc de frunte un apel stăruitor la comitetului executiv al partidului și a comisiei generale a sindicatelor, ca masele muncitorești germane să se ferească de suspiciunile anonime, de injurii, și de propaganda inconștientă pentru greve și acțiuni în masă. Pe această cale nu se va îmbunătăți aprovizionarea cu alimente. Mai ales în aceste momente grele, muncitorii trebuie să stea departe de orice acțiune necugetată. Problema cea mai principală este realizarea apropiată a păcii. De această datorie își dau seamă reprezentanții autorizați ai mișcării muncitorești și vor lucra necosșiți pentru realizarea ei.

Prețul ouălor nu va fi maximalizat

De oarece numeroase autorități din provincie au oprit pe nedrept exportul ouălor din cercurile lor în interiorul țării, bursa de ouă din Budapesta s'a plăns guvernului ungar, cerând curmarea acestui abuz. Ministrul de interne a și trimis o circulară municipiilor cerând să se suspende îndată toate dispozițiile care pun pedecă liberului trafic al ouălor.

Sinuciderea unui prizonier rus

Din Cluj se anunță: Prizonierul rus de 35 ani Damian Batkoff s'a plăns tovarășilor lui, că dacă pacea nu se va încheia curând, își va pune capăt vieții. Într'adevăr eri și-a pus în practică planul. S'a furișat din lagărul de prizonieri până la gară, și când a sosit trenul și-a făcut cruce, aruncându-se în fața locomotivei care i-a tăiat capul.

Iarși se „simplifică“ listele de bucate din Viena și Budapesta

La Viena a intrat eri în vigoare, noua dispoziție prin care se oprește cu totul servirea oricărui fel de mâncare de carne în »zilele fără de carne« la birturile și hotelurile de acolo. În toate birturile erau lipite, la intrare, listele de bucate cu indicarea prețurilor. Ziarele vieneze spun, că ziua de eri a arătat, că în Viena nu va muri nici un om de foame, dacă lista de bucate e mai simplificată, și nu conține un șir prea lung de mâncăruri. Prânzul și cina au fost destul de gustoase și hrănitoare, și fără nici un deka de carne sau unt.

Și primăria din Budapesta, secția de aprovizionare, tratează de câțva timp cu birtășii și hotelierii, în ce privește simplificarea listei de bucate, în sensul, că de acum înainte și două feluri de mâncare de carne, și două feluri de prăjituri. Se permite însă ca să se gătească 6 feluri de mâncăruri de carne. Se stabilește apoi și greutatea fiecărei porții de carne, legumă și de prăjituri. În schimb șunca, ouăle, pește, tortă va sta la dispoziție oaspeților în cantități nelimitate. Și la restaurantele din Budapesta se vor afișa listele de bucate, la intrare, ca clienții să ia cunoștință îndată de prețul fiecărei porții. La 1 August vor intra în vigoare aceste dispoziții în Budapesta.

Dela administrația »Foaia Poporului Român«, Budapesta, VII., Ilka-utca 36, se poate comanda următoarele:

Epistolia Domnului

(carte legată) cu porto postal 45 fileri.

Visul Maicii Domnului

(carte legată) cu porto postal 45 fileri.

„Dor și jale“

adunate de Dr. Dimitrie Cioloca, costă numai 44 fileri, plus 5 fileri porto postal.

CH. BAUDELAIRE IDEALUL

Am cunoscut o femeie pe care o chema Benedicta și care răspânda farmec în jurul ei și 'n ai cărei ochi strălucea dorința măririi, frumuseții, gloriei și a tot ce te face să crezi în nemurire.

Dar această copilă era prea frumoasă ca să-i fie dat să trăiască, așa că muri câteva zile după ce-am cunoscut-o, și chiar eu am îngropat-o, într'o zi când primăvara își răspânda parfumul până și prin cimitire. Eu am îngropat-o închisă bine într'un sicriu de lemn mirositor și traimic și ca lădițele din India.

Și cum priveam ținta locul în care era ascunsă comoara mea, văzui de-odată o mică ființă care semăna într'un chip straniu cu moartă, și care, călcând cu picioarele pământul proaspăt cu o violență isterică și ciudată, spunea rîzînd: Eu sunt adevărata Benedicta! Sunt o mare ticăloasă! Și ca pedeapsă pentru nebulia și oibirea ta, mă vei iubi așa cum sunt!

Însă, eu furios, i-am răspuns:

»Nu, nu! Și ca să întăresc și mai bine spusesele mele, am bătut în pământ cu piciorul așa de tare, încât mi s'a infundat până la genunchi în mormântul proaspăt, și 'n tocmai ca un lup prins în laț, am rămas cu un picior poate pentru totdeauna, în groapa Idealului.

Realităților războiului modern

— „Războiul modern este o întreprindere industrială de distrugere a vieților omenești“ —

În campania pe care Charles Humbert continuă s'o ducă în Franța, pentru o cât mai intensă fabricațiune a tunurilor mari și a obuzelor lor, acest om politic gazetar utilizează toate mijloacele de propagandă.

Astfel, în ziarul său, Humbert reproduce câteva pasagii din »Buletinul armatelor«, — publicație oficială a guvernului francez — în care se descrie efectele pe care le-a avut, asupra faimoasei cote 304, bombardarea cu tunurile germane de călibru mare.

Iată cum descrie ziarul oficial aspectul cotei 304 și a împrejurimilor sale, în urma bombardării germane.

»S'ar fi zis că vârful acestor înălțimi s'a transformat în vulcan. Coloane de fum galbene, negre și verzui se înălțau spre cer, atât de dese, încât aviatorii însărcinați să zboare deasupra cotei 304 în acea zi, declarau că atmosfera era întunecată până la 800 metri deasupra pământului.«

Mai departe, sint raportate în mod oficial aceste impresii ale unui căpitan:

»Adăpostul în care mă aflam era solid construit într'o stîncă și toțiși se cutremura ca o barcă pe un lac agitat! Imposibil să putem ține o lumânare aprinsă. Neconținut adăposturile se prăvăleau și îngropau pe oameni sub ele.

»Buletinul« armatelor«, cu un puternic realism, descrie efectele acestor »trombe de foc«:

»Tranșeele se niveleau, și ocupații lor, cari scăpau de obuze, n'aveau altă resursă decât să se așeze pe brânci sau culcați în găurile făcute de obuze.«

Iar când infanteria germană înainta, după ce artileria a curățat terenul:

»Cea mai mare parte din oamenii noștri erau îngropați, multe puști erau zdrobite, cea mai mare parte din mitralieze erau scoase din uz.

Și Humbert apropie acest tablou dramatic de imprudentul dispreț cu care unii tratau odinioară artileria grea germană.

Senatorul francez constată că și acuma, după aproape doi ani de războiu, mai sint încă taticiani de cameră și strategii de birou pentru cari modul cum se urmează războiul pe frontul occidental, dela lupta de pe Iser, în-

coace, nu constituie decât o negliabilă și condamnabilă derogare dela regulele sacrosante ale artei militare, predată după principiile napoleoniene de profesorii școlii de războiu.

Rigiditatea acestor lungi linii întărite, în cari armatele protivnice s'au îngropat din ce în ce mai adânc înapoia unor apărări tot mai perfecționate, obligațiunea pentru asaltator de a ataca drept în față, cu un maximum de mijloace mecanice, inutilitatea manevrelor, — toate acestea «noutăți» îi derutează și-i scandalizează.

Humbert arată inutilitatea tuturor acestor discuțiuni și recriminări în fața realităților războiului, așa cum îl impun condițiunile luptei moderne.

Manevrele de odinioară au dispărut. Apariția mitraliezelor pe câmpurile de luptă silește infanteriile să se ascundă în pământ. Ofensiva nu mai este savanta scrimă a comandamentului, care-și mănuește trupele în iscusite evoluțiuni. E lucrarea brutală a străbătării unei cuirase.

Pentru a ataca pe adversarul pitulat în întăriri sale, trebuie tunuri mari, trebuie să vînturi pământul, să împiedici sosirea rezervelor prin zidul de foc al »tirului de baragiu« și să ocupi terenul printr'un salt de infanterie.

Ce este această infernală lucrare, urmărită cu toate mijloacele progresului științific, ne-o arată cele de mai sus. desigur într'o validă imagine.

De aceea Humbert definește războiul modern cu o formulă lapidară: »o întreprindere industrială de distrugere a vieților omenești.«

Trebuie uriașe cantități de obuze ca să îneci în foc, fum și oțel pozițiile vrăjmașe; trebuie tunuri cât mai mari, cât mai precise, cât mai mobile, și cari să fie înlocuite pe măsură ce se uzează, căci tirul intensiv le strică repede. Trebuie drumuri de fer cari să aducă aceste materiale, fabrici cari să le producă. — Trebuie oameni bine instruiți cari să le mănuiască. Ca în ori-ce industrie, mașina, — la început simplă unealtă în mîna lucrătorului, devine încetul cu încetul monstrul tiran, iar lucrătorul nu e decât un orgăan conștient al acestei mașini.

Iată realitățile războiului modern, așa cum le vede și le expune un om care a dovedit că știe să vadă și să propage învățămintele faptelor.

Editor și redactor responsabil: D. Birăuțu.

Tipografia »Poporul Român«, VII., Ilka-utca 36.

Cîntece din războiu

În bogata literatură ce a apărut în timpul războiului, cuprinzând oțegeri de poezii populare plăsmuite de geniul popular de bună seamă, că cea mai nouă broșură apărută:

Cîntece de dor și jale

ale eroilor noștri de pe câmpul de luptă și din spitale

scoasă în editura »Foi Poporului Român« este o lucrare prețioasă în privința aceasta. Ea dă o icoană minunată de bună cum gîndește, cum simte și cum luptă soldatul român aflat pe frontul rusesc, italian sau sârb.

În broșura aceasta sunt adunate cu îngrijire cele mai frumoase poezii ce le-au scris soldații de pe toate fronturile și simți o plăcere deosebită citind vers după vers, așa cum fii poporului nostru le-au iscodit.

Indemnăm pe toți cetitorii noștri să-și procure această culegere de poezii pe care să o păstreze în biblioteca lor și mai târziu ca o amintire a teribilului războiu, în care neamul nostru și-a vărsat sângele cel mai generos. Prețul unui exemplar e de 56 fileri, plus 5 fileri porto postal.